

Duomenų struktūrų
naudojimas.

Duomenų struktūros

- Suprasti pagrindines duomenų struktūrų sąvokas
 - masyvai
 - susietieji sąrašai
 - stekai / deklai (dekas)
 - eilės
- Įgyvendinimas naudojant Python ir C++
- Suprasti įvairių duomenų struktūrų privalumus ir trūkumus

Kas yra duomenų struktūros?

Duomenų struktūros – tai būdai, kaip organizuoti, saugoti ir manipuluoti duomenimis kompiuteryje.

Jų naudojimas leidžia efektyviai valdyti didelius duomenų kiekius, optimizuoti paieškas, įterpimus, ištrynimus bei atlikti kitus veiksmus.

Kodėl jos svarbios

- Pagerina programų veikimo greitį ir efektyvumą.
- Leidžia pasirinkti tinkamiausią duomenų valdymo būdą konkrečiai užduočiai.
- Suteikia lankstumo dirbant su sudėtingais duomenų tipais ir struktūromis.

Pagrindinės sekos tipo duomenų struktūros

Python List: Dinaminis masyvas, kuris gali keisti savo dydį

```
# Dinamiškai plečiama struktūra  
my_list = [1, 2, 3, 4, 5]  
my_list.append(6)
```

C++ Array: Fiksuoto dydžio elementų rinkinys, kur visi elementai turi tą patį tipą

```
// Fiksuoto dydžio struktūra  
int my_array[5] = {1, 2, 3, 4, 5};
```

Python sąrašai

- Python sąrašai yra **dinamiški ir kintami** masyvai.
- Sąrašai gali talpinti skirtingų tipų elementus, pvz., skaičius, tekstus ar objektus

Python sąrašai (pagrindinės operacijos)

- Sąrašo sukūrimas

```
my_list = [1, "apple", 3.5, True]
```
- Elementų pasiekimas

```
first_item = my_list[0] # 1
```
- Pridėjimas

```
my_list.append("new item")
```
- Šalinimas

```
# Pašalina elementą pagal vertę  
my_list.remove("apple")  
  
# Pašalina elementą pagal indeksą  
my_list.pop(2)
```
- Sąrašo dalijimas (slicing)

```
# ["apple", 3.5]  
sub_list = my_list[1:3]
```

Sąrašo dalijimas (slicing)

```
['Obuolys', 'Vyšnios', 'Apelsinas', 'Mango', 'Kivis']
```

```
print(vaisiai[1:3])
```

```
['Vyšnios', 'Apelsinas']
```

```
print(vaisiai[2:4])
```

```
['Apelsinas', 'Mango']
```


Kodo pavyzdys (Python)

```
# Sąrašo sukūrimas
vaisiai = ["Obuolys", "Bananai", "Vyšnios"]

# Elementų pasiekimas
print(vaisiai[0]) # Išvestis: Obuolys

# Elementų pridėjimas
vaisiai.append("Apelsinas")
vaisiai.append("Mango")
vaisiai.append("Kivis")

# Elementų šalinimas
vaisiai.remove("Bananai")

print(vaisiai)

# Sąrašo dalijimas
print(vaisiai[1:3]) # Išvestis: ['Vyšnios', 'Apelsinas']
print(vaisiai[2:4]) # Išvestis: ['Apelsinas', 'Mango']
```

Pagrindinės „list“ operacijos (Python)

- **append(x)** – prideda elementą į sąrašo pabaigą.
- **insert(i, x)** – prideda elementą į nurodytą poziciją.
- **remove(x)** – pašalina pirmąją nurodyto elemento reikšmę sąrašė.
- **pop(i)** – pašalina ir grąžina elementą iš nurodytos pozicijos. Jei pozicija nepateikta, pašalina paskutinį elementą.
- **clear()** – pašalina visus sąrašo elementus.
- **sort()** – rikiuoja sąrašą vietoje pagal numatytąją arba pasirinktą funkciją.
- **reverse()** – apverčia sąrašo elementų eilę.
- **index(x)** – grąžina pirmo nurodyto elemento indeksą.
- **count(x)** – grąžina, kiek kartų elementas atsiranda sąrašė.
- **extend()** – prideda visus kito sąrašo elementus į esamo sąrašo pabaigą.
- **+** operatorius – sujungia du sąrašus ir grąžina naują sąrašą.
- **len()** – grąžina sąrašo elementų skaičių.
- **copy()** – sukuria paviršinę sąrašo kopiją.

Masyvai C++

- C++ masyvai yra **fiksuoto dydžio** elementų rinkiniai
- Visi masyvo elementai turi būti **to paties tipo** (pvz., visi skaičiai arba visi simboliai)
- Masyvo dydis nustatomas sukūrimo metu ir negali būti keičiamas vėliau

Masyvai C++ (pagrindinės operacijos)

■ Masyvo sukūrimas

```
// Masyvas su 5 sveikaisiais skaičiais  
int my_array[5] = {1, 2, 3, 4, 5};
```

■ Elementų pasiekimas

```
// 1-asis elementas (1)  
int first_element = my_array[0];
```

■ Reikšmių keitimas

```
// 3-asis elementas dabar yra 10  
my_array[2] = 10;
```

Kodo pavyzdys (C++)

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  int main() {
5      // Masyvo sukūrimas
6      int skaiciai[5] = {1, 2, 3, 4, 5};
7
8      // Elementų pasiekimas
9      cout << "Pirmas elementas: " << skaiciai[0] << endl;
10
11     // Elementų keitimas
12     skaiciai[2] = 10;
13     cout << "Pakeistas trečias elementas: " << skaiciai[2] << endl;
14
15     // Masyvo perėjimas ciklu
16     for(int i = 0; i < 5; i++) {
17         cout << skaiciai[i] << " ";
18     }
19
20     return 0;
21 }
```

Praktinė užduotis (Python)

■ Python

- Sukurkite savo Python sąrašą su 4 mėgstamais maisto produktais ir jį modifikuoti naudojant 2 `append` ir 3 `remove`. Atvaizduokite rezultatą. (List_02.py)

■ C++

- Sukurkite C++ masyvą su 6 mėgstamais skaičiais ir pakeisti trečiąjį ir paskutinį elementus. Atvaizduokite rezultatą.

Sąrašai vs Masyvai

- **Lankstumas:** Python sąrašai yra dinamiški, C++ masyvai – fiksuoti.
- **Duomenų tipai:** Python sąrašai gali talpinti skirtingus duomenų tipus, o C++ masyvai – tik vieno tipo elementus.
- **Atmintis:** Python sąrašai automatiškai keičia dydį, o C++ masyvai fiksuoja atmintį nuo pradžios.

Apibendrinimas

- Susipažinome su duomenų struktūrų sąvoka
- Susipažinome su sąrašų Python ir masyvų C++ pagrindinėmis sąvokomis.
- Išmokome naudoti sąrašus ir masyvus duomenų saugojimui ir tvarkymui.
- Atlikome praktines užduotis, taikydami šias duomenų struktūras Python ir C++ programose.